

Γράφουν ο Γρηγόρης Χρονόπουλος και ο Γιώργος Χατζηβασίλης

ΓΙΑ ΝΑ ΜΗΝ ΞΕΧΝΟΥΝ ΟΙ ΠΑΛΙΟΙ ΚΑΙ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΟΥΝ ΟΙ ΝΕΟΙ...

Ένας φίλος ήρθε από τα παλιά φορτωμένος με χιλιάδες αναμνήσεις

Γιώργο, γειά σου.

Κάθομαι με το κρυφό Σαββατοκύριακο και έχω τόσα να σου πω, αλλά -να το πω;- βαριέμαι να στα γράψω. Σου έχει τύχει; Να ήσουν εδώ που έχω και το τζάκι αναμμένο με τη γαλήνη και τη ζεστή ατμόσφαιρα πόσα θα μπορούσαμε να πούμε. Και ξέρεις η κουβέντα στη μοναξιά είναι πολύτιμη, είναι ανάγκη. Και για τους ηλικιωμένους είναι το καλύτερο ψυχικό να τους κάνεις παρέα και να τους αφήνεις να μιλήσουν. Ούτε γνώμη, ούτε συμβουλή, να μιλήσουν έχουν ανάγκη, να σου πουν τα δικά τους, δεν τους ενδιαφέρει τι έχεις εσύ να πεις. Η δική τους θεία και τα ξαδέρφια τους μόνο υπάρχουν και οι δικές τους αναμνήσεις είναι σημαντικές. Είχα κάποιες παλιές φίλιες και καθόμουν και τις άκουγα κι έχανα ώρες, αλλά με παρηγορούσε η σκέψη ότι έδινα χαρά, γιατί ήξερα ήταν... ψυχικό. Και ξέρεις, το έκανα με τη γιαγιά που δεν άκουγε η καμμένη και ένιωθε απομονωμένη, ξέρεις είναι και λίγο ψυχαγωγία με μερικούς. Σου λένε κάτι ιστορίες που ξέρεις είναι υπερβολές, αλλά κάνεις πως τις πιστεύεις και δείχνεις θαυμασμό! Τη ρωτούσα για τα παλιά, τα της οικογένειας και χαιρότανε και ήμουν «το καλό της το παιδί». Πόσες ωραίες αναμνήσεις από τη γιαγιά και τον παππού, που είχα την τύχη να τους γνωρίσω και να ζήσω μαζί τους.

Και τώρα, φίλε μου, τα σκέφτομαι, καθώς περνούν τα χρόνια και έτσι σαν το αποψινό κρύο βραδινό σκέφτομαι πόσο ωραία θα ήταν μια φιλική συντροφιά με ευχάριστη κουβέντα. Όχι συντροφιά παρουσία, παρέα με κουβέντα ενδιαφέρουσα. Γιατί υπάρχουν εκατομμύρια άνθρωποι μοναχοί, αλλά πόσοι είναι που μπορούν να κρατήσουν συντροφιά με ενδιαφέροντα θέματα;

Θα μου πεις καθένας με τα δικά του ενδιαφέροντα και το σημείο που κάνει τους φίλους είναι τα κοινά ενδιαφέροντα. Τώρα θα μου πεις στους καιρούς μας έχουμε και την τηλεόραση και την επιλογή. Καλύτερα να το αφήσουμε στην άκρη. Τώρα έχουμε τα προβλήματα της Πατρίδας που μας απασχολούν και μας καθηλώνουν στην καρέκλα. Ποιος μπορεί να αδιαφορήσει για το τι γίνεται εκεί; Όμως αυτό είναι πρόβλημα και πόνος, δεν είναι συντροφιά. Τα υπόλοιπα με την τηλεόραση είναι απλά θέαμα - και στους καιρούς μας θέαμα απογοητευτικό - ούτε σκέψη, ούτε επικοινωνία. Το βιβλίο είναι αληθινή συντροφιά, το σκέφτεσαι, το ζεις, πλάθεις με το νου σου αυτά που διαβάζεις, διαμορφώνεις την ιστορία, την εποχή, τους χαρακτήρες. Και σου αναλύει, σου περιγράφει, μιλάει με τη σκέψη σου. Αλλά και το διάβασμα κουράζει με τα χρόνια και δεν βοηθάνε και τα μάτια, όπως εκείνους τους καιρούς.

Γιώργο, δεν έγραψα για τα παλιά της παροικίας αλλά νομίζω ότι έχουμε πει πολλά και θα πούμε ακόμα. Κι αυτά είναι χτες και νομίζω δεν είμαι ο μόνος που θα ήθελε λίγη συντροφιά με ενδιαφέρουσα κουβεντούλα μπροστά στη φωτιά στο κρύο τούτο απόβραδο. Τώρα που ξεφτάει και η διάθεση για χορούς και πανηγύρια. Και η κουβέντα μαζί σου είναι συντροφιά κι εύχομαι και συ να έχεις ένα καλό βράδυ. Ξέρω είναι πολλοί που νιώθουν άδεια τη βραδιά, έχω ακούσει «δεν είναι κάποιος να μου ανοίξει την πόρτα. Το έλεγα κι απ' το ραδιόφωνο. Άνοιξε την εσύ, τηλεφώνησε σε κάποιον να μιλήσεις, κάλεσε μια φίλη «έλα να πούμε καφέ». Ξέρεις, είναι και άνθρωποι που δεν ανοίγουν ένα παράθυρο στην σκέψη τους, στην καρδιά τους.

Στάσου να πάω να βάλω ένα ακόμα κούτσουρο στη φωτιά, να σου γράψω κι ένα ποίημα, να μη μου γκρινιάζεις και...καληνύχτα.

ΑΠΟΔΗΜΟΣ

Προσκυνητής ταξίδευσε στα παιδικά λημέρια. Μα ούτε η μάνα ήταν εκεί ούτε οι παλιοί οι φίλοι. Εκείνο που 'ζησες εσύ τώρα πια δεν υπάρχει και κείνο που 'ναι αληθινό δεν είναι πια δικό σου. Αλήθεια αναρωτήθηκες εσύ που τάχα ανήκεις; Είναι καιρός να το δεχτείς, να το ομολογήσεις πως είσαι απόδημος κι όχι ξενιτεμένος.

Γρηγόρης

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Γειά σου κι' εσένα Γρηγόρη, Αν μου έχει τύχει, λέει, να βαριέμαι να γράψω; Ασφαλώς, υπάρχουν μέρες που δεν θέλω ούτε να δω τον υπολογιστή, ειδικά αν δεν έχω θέμα που είναι και το μεγαλύτερο πρόβλημά μου.

Εικοσιπέντε χρόνια να βρίσκεις θέματα τρεις και τέσσερις μέρες την εβδομάδα δεν είναι εύκολο πράγμα, όμως, όπως εσύ σήμερα βρίσκω πάντα την άκρη. Στους ηλικιωμένους αρέσει να μιλούν για τα παλιά, αλλά όπως έχω εξακριβώσει με τα εγγόνια μου νιώθουν μια δίψα να μάθουν λεπτομέρειες από τη ζωή μου και για τους γονιούς τους όταν ήταν νεαροί. Εγώ δεν γνώρισα παππούδες και είχα μόνο μια γιαγιά στην Αλεξάνδρεια, αλλά στην Αυστραλία γνώρισα τον θείο Στεφανή Μάντικο που μετανάστευσε στην Αυστραλία τη δεκαετία του '20. Άκουγα με τις ώρες τον θείο Στεφανή να μου περιγράφει μια Αυστραλία με μια κοινωνία που δεν έχει καμία σχέση με τη σημερινή. Είχε την ατυχία να φτάσει στην Αυστραλία λίγο πριν ξεσπάσει η μεγάλη οικονομική κρίση το 1929 και οι Έλληνες μετανάστες ήταν τα πρώτα θύματά της. Ο θείος μου κατέληξε στην

επαρχιακή πόλη Port Pirie της Νότιας Αυστραλίας για να βρει εργασία, αλλά χωρίς επιτυχία και η φτώχεια που μάστιζε τη χώρα με το ποσοστό της ανεργίας στο 32%, με ουρές στα συσσίτια. Οι Έλληνες μετανάστες αναγκάζονταν να πηγαίνουν στο σιδηροδρομικό σταθμό της πόλης όπου φόρτωναν σακιά με σιτάρι και μάζευαν τους σπόρους από το έδαφος για να τους βράσουν και να ξεγελάσουν την πείνα.

Αργότερα πήγε στο Θέβερναρντ για να ασχοληθεί με την αλιεία, αλλά οι Αυστραλοί δεν έτρωγαν ψάρια και αναγκάζονταν να θάβει τα ψάρια του στο χώμα. Αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης ήταν πως μόνο μετά από 10 χρόνια μπόρεσε να πληρώσει τα ναύλα για να φέρει τη γυναίκα του και την κόρη τους από τη Σύμη. Η γυναίκα του, θεία Αννίκα και αδελφή τα μπτέρας μου, μας έλεγε πως όταν ήρθε στην Αυστραλία ζούσαν σε ένα σπίτι από λαμαρίνα και κάθονταν πάνω σε κιβώτια μέχρι να αποκτήσουν έπιπλα. Η Αυστραλία δεν ήταν τότε η «λάκι κάντρι» που βρήκαμε εμείς και γι' αυτό ίσως υπάρχει ο διαχωρισμός ανάμεσα στους «παλιούς» και τους νέους Έλληνες μετανάστες.

Αυτή η περίοδος της οικονομικής κρίσης, το διαβόητο «ντεπρέσιον» δεν έχει καταγραφεί ακόμη για τις συνέπειές του στους τότε Έλληνες μετανάστες.

Το ποίημά σου υπέροχο όπως πάντα και τα λέει όλα, όμως, αν και υποπτεύομαι ότι θα διαφωνήσεις, εγώ δεν είμαι «απόδημος» -όπως εσύ- γιατί έχω γεννηθεί στην ξενιτιά και θεωρώ ξενιτεμένο τον εαυτό μου.